

قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ (١٥/٥)

صحیفہ مسین

روشن آسان
دواثرہ شناسی، ترجمہ و درک معانی قرآن

جلد اوّل
جزء ۱-۲-۳

ترجمہ و تدوین:
مصطفیٰ رحیمی نیا

فهرست مطالب

جلد اول	الإِسْرَاءُ	الصفات	الصف	البَلَد
الْفَاتِحَة	الكهف	ص	الْجُمُعَة	الشَّمْس
البَقَرَة	جلد ششم	الرَّزْمُ	الْمَنَافِقُون	اللَّيْل
آل عِمْرَان	الكهف	عَافِر	التَّغَابُن	الضُّحَى
جلد دوم	مَرِيَم	فُصِّلَتْ	الطَّلَاق	الانْشِرَاح
آل عِمْرَان	طه	جلد نهم	التَّحْرِيم	التَّيْن
النِّسَاء	الْأَنْبِيَاء	فُصِّلَتْ	الْمُلْك	الْعَلَق
المَائِدَة	الحِج	الشُّورَى	القَلَم	القَدَر
جلد سوم	المُؤْمِنُون	الرُّخْرُف	الحَاقَة	البَيِّنَة
المَائِدَة	التَّوْر	الدُّخَان	المَعَارِج	الرَّزَلَة
الْأَنْعَام	الْفُرْقَان	الحَاشِيَة	نُوح	العَادِيَات
الْأَعْرَاف	جلد هفتم	الْأَحْقَاف	الْحِج	القَارَعَة
الْأَنْفَال	الْفُرْقَان	مَحَكَّد	الْمُرْزِل	التَّكَاثُر
جلد چهارم	الشُّعْرَاء	الْفَتْح	الْمُدَّثِّر	العَصْر
الْأَنْفَال	التَّمَل	الحُجُرَات	الْقِيَامَة	الْهُمَزَة
التَّوْبَة	الْقَصَص	ق	الْإِنْسَان	الْفِيل
يُونُس	العنكبوت	الذَّارِيَات	الْكَرْسَلَات	قُرَيْش
هُود	الرُّوم	الطُّور	النَّجْم	المَاعُون
يُوسُف	لَقْمَان	النَّجْم	عَبَسَ	الْكُوفَر
جلد پنجم	السَّجْدَة	الْقَمَر	التَّكْوِيْر	الكَافِرُون
يُوسُف	الأَحْزَاب	الرَّحْمَان	الْإِنْفِطَار	النَّصْر
الرَّعْد	جلد هشتم	الْوَاقِعَة	المُطَفِّفِين	العَسَد
إِبْرَاهِيم	الأَحْزَاب	الحَدِيد	الْإِنْشِقَاق	الإِخْلَاص
الحِجْر	سَبَأ	جلد دهم	البُرُوج	الْفَلَق
التَّحَل	فَاطِر	المُجَادِلَة	الطَّارِق	النَّاس
	يَس	الحَشْر	الأَعْلَى	
		المُتَحَنِّنَة	الْعَاشِيَة	
			الْفَجْر	

به نام خدا

قرآن کتابِ حیات، و آیینۀ «انسانِ کامل» است، به همین جهت شناخت و آگاهی از این کلامِ حیاتبخش، اساس و پایهٔ حرکت و تکامل انسان محسوب می‌شود، و او با الهام از آن، می‌تواند به مقام انسانیت نایل آید و جایگاه اصلی خویش را در جهان هستی به دست آورد.

انسان با بازگشت به این سرچشمهٔ زلال، حقایق درونی و بیرونی خویش را می‌شناسد و در واقع باید گفت که قرآن، همهٔ انسان‌ها را به بیداری و آگاهی فرا می‌خواند و به آن‌ها حیات و زندگانی پاک و از اهرای نوید می‌دهد چنانکه خود فرموده است: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ»^۱ ای مؤمنان! هرگاه خدا و پیامبر، شما را فراخوانند تا زنده و بیدارتان سازند، آن دعوت را بپذیرا شوید و اجابت نمایید.

بنابراین قرآن کتابِ روشنایی و هدایت است که انسان را از ذلت به عزت، و از تاریکی به نور، هدایت می‌کند: «كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ»^۲.

به همین جهت برای توسعهٔ فرهنگِ قرآن و آشنایی هر چه بیشترِ علاقمندان با مفاهیم و تعالیم این کتابِ آسمانی، اقدام به انتشار این مجموعهٔ نفیس گردید. بدان امید که جویندگانِ حقیقت بتوانند از این طریق نقبی بر دریای بیکرانِ معارفِ قرآنی زده و مشعلی فروزان را فراروی خود بیفروزند.

در پایان، لازم به ذکر است که ترجمهٔ متنِ قرآن که به صورت زیر نویس در گوشهٔ صفحات آمده از استاد «الهی قمشه‌ای» است و خط آن متعلق به آقای «مصطفی اشرفی تبریزی» می‌باشد.

علی اکبر صیابی
مدیر انتشارات صبا

۱. سورهٔ انفال - ۲۴.

۲. سورهٔ ابراهیم - ۱.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ

برای مطالعه و تحقیق در قرآن، یکی از مسایل مهم که باید در آغاز بدان پرداخته شود پاسخ به این سؤال است که: اساساً قرآن چگونه کتابی است و ما به عنوان مخاطبان قرآن، چه چیزی را باید در آن جستجو کنیم؟ به عبارت دیگر کارکرد اصلی و موضوع محوری قرآن چیست؟

به طور کلی موضوع اصلی قرآن، «انسان» و هدف آن، «هدایت انسان» است. به سخن دیگر، قرآن راهنمای «شدن» و تحول انسان است از آنچه که «هست» به سوی آنچه که «باید» باشد. این حرکت از «قوه» به «فعل» چیزی است که در پرتو راهنمایی‌های قرآن صورت می‌گیرد.

عموم آیات قرآن به طرق گوناگون برای توضیح این نکته است که انسان، چگونه باید باشد، و چگونه می‌تواند خویش را از «موجودیت کنونی و فعلی» به سوی «وضعیت مطلوب» انتقال دهد. رسالت قرآن و همهٔ پیامبران الهی در همین خلاصه می‌شود که آدمی را به چنین حرکتی وادارند.

برای تحقق این حرکت و انتقال خویش از «حیات طبیعی» به «حیات حقیقی»، باید خود را هرچه بیشتر در حوزهٔ جاذبهٔ قرآن و در تماس نزدیک‌تر و جدی‌تر با آیات آن قرار دهیم، و برای این هدف، لازم است که در مطالعهٔ قرآن، فراتر از ترجمه‌های معمول، به اجزا و لغات هر یک از آیات، آشنا شویم تا از طریق این آشنایی، مفهوم طبیعی آیات را بی‌هیچ واسطه‌ای به دست آورده و فارغ از هرگونه تأویلات ذهنی و ذوقی، روح و اندیشهٔ خود را در زلال سرچشمهٔ الهی شستشو دهیم.

برای دستیابی به این مهم، روش «تفکیک آیات» (ترجمهٔ لفظ به لفظ) یکی از راه‌های آسان و کاربردی برای نوآموزان محسوب می‌شود.

در این روش هر یک از آیات قرآن به صورت کلماتی منفرد و مجزاً، همراه با ترجمه فارسی آن، در زیر یکدیگر آورده می‌شود به گونه‌ای که خواننده می‌تواند با تمام واژه‌ها و اجزاء یک آیه، به خوبی آشنا شود.

سودمندی این روش در این است که خواننده، از سویی با معانی لغات قرآن، آشنا می‌شود و از سوی دیگر با به هم پیوستن همان معانی به یکدیگر، معنا و مفهوم آیه را درمی‌یابد و در واقع همراه با واژه‌شناسی، ترجمه آیه را نیز (با فهم تمام اجزاء آیه) فرامی‌گیرد.

□ □ □

امید است که این روش راهگشای خوانندگان و نوآموزان در آشنایی با قرآن باشد و آنان بتوانند با تدبّر در آیات نورانی و حیاتبخش آن، سرزمین جان خویش را از هدایت الهی سیراب و شاداب گردانند.

مصطفی رحیمی نیا

تابستان ۱۳۸۷